

Welkom in Lissabon

AANKOMST IN LISSABON	5
WAT U NIET MAG MISSEN	6
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	8
LISSABON IN 3 DAGEN	10

De neomanuelijne gevel van het station van Rossio © Dimbar 76/Shutterstock.com

AANKOMST IN LISSABON

Met het vliegtuig

VANAF DE INTERNATIONALE LUCHTHAVEN HUMBERTO DELGADO

Ca. 6 km ten noorden van het centrum.

Metro – De rode metrolijn brengt u in 30 min. naar het centrum.

Busverbindingen – Aerobus 1 rijdt in 30 min. naar het centrum (Rossio, Praça do Comércio, Cais do Sodré) (*om de 20 à 25 min., 7.30-23.00 u*). Aerobus 2 rijdt naar het financiële stadsdeel (Entrecampos, Sete Rios, Praça de Espanha, Avenida José Malhoa) (*om de 20 à 25 min., 7.40-22.45 u*). Kaartje: € 6 (€ 5,40 op www.aerobus.pt - de hele dag geldig op de twee lijnen). De luchthaven is eveneens verbonden met de metrostations Oriente en Cais do Sodré

met bus 208 (23.30-4.30 u). Bus 744 rijdt overdag naar het Praça Marquês de Pombal. Kaartje: € 2 (op de bus). Trajecten en netkaart: www.carris.pt
Taxi's – Afhankelijk van het verkeer moet u rekenen op € 10/15 voor een ritje naar het centrum (toeslag voor bagage € 1,60), € 15/18 op feestdagen en 's nachts. De *voucher* (vooraf betaald kaartje) is te verkrijgen aan de kiosk Ask Me Lisboa voor € 16. Het is soms iets duurder, maar zo vermijdt u misverstanden (🗎 'Taxi', blz. 21).

Diensten – Wisselkantoor, postkantoor en pinautomaat in de aankomsthal. Handig is de kiosk **Ask Me Lisboa** (☎ 218 450 660, 7.00-24.00 u): plattegronden, brochures, hotelreserveringen, verkoop van de Lisboa Card (🗎 blz. 16).

Met de trein

Informatie – ☎ 707 210 220 - www.cp.pt
Alle internationale treinen (of de treinen uit het noorden en het centrum van het land) houden halt in het **Estação do Oriente**. Van hieruit rijden ze verder tot hun eindstation, het **Estação Santa Apolónia**, dicht bij het centrum. Daar vindt u een informatiekiok voor toeristen (☎ 912 409 142 - 7.00-13.00 u, 14.00-16.30 u in de zomer).

Estação do Cais do Sodré – Treinen naar Estoril en Cascais (*om de 20 min., 5.30-1.30 u; reisduur: 35/40 min*).

Estação do Rossio – Treinen naar de westkust en Sintra (*om de 30 min., 5.40-1.00 u; reisduur: 40 min*).

VERVOER

Dienstregeling: metro 6.30-1.00 u; bussen en tram 15E 6.00-0.30 u.

Interessante formules:

Carte Viva Viagem/7 Colinas – Geldig op metro, tram, bus en kabelspoor - herlaadbaar naar wens (€ 0,50 voor de pas) (🗎 blz. 19).

Lisboa Card – Verkrijgbaar bij de Toeristenbureaus (🗎 blz. 18). Onbeperkt gebruik van het openbaar vervoer en gratis toegang tot of korting in musea - € 20/24 u; € 34/48 u; € 42/72 u.

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

1

Torre de Belém★★★

Buiten de vouwkaart, via A8 - 📍 blz. 86

2

Museu Nacional de Arte Antiga★★★

Vouwkaart C7 - 📍 blz. 75

3

Palácio dos Marquises
de Fronteira★★★

Vouwkaart A1-2 - 📍 blz. 98

4

Mosteiro dos Jerónimos★★★

Buiten de vouwkaart, via A8 - 📍 blz. 81

5

Museu Calouste-Gulbenkian★★★
Vouwkaart D2 - 📍 blz. 94

6

Alfama★★
Vouwkaart F6-7 - 📍 blz. 38

7

Elevador de Santa Justa★★
Vouwkaart E6 - 📍 blz. 56

8

Praça do Comércio★★★
Vouwkaart EF7 - 📍 blz. 37

9

Parque das Nações★★
Buiten de vouwkaart, via H3 -
📍 blz. 76

10

Miradouro da Senhora do Monte★★
Vouwkaart F5 - 📍 blz. 48

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **Verken de smalle steegjes aan boord van tram 12E**, om een volledig beeld te krijgen van het centrum van Lissabon. Minder toeristisch dan tram 28E en een absolute aanrader om uzelf helemaal onder te dompelen in de sfeer van de stad! 📍 blz. 19.

♥ **Werp een blik op de stad vanuit de hoogte, vanaf een van de miradouros.** Lissabon is gebouwd op zeven heuvels. Vanaf de vele uitzichtpunten krijgt u Lissabon telkens vanuit een andere hoek te zien. De uitzichtpunten zijn vaak uitgerust met banken en een

kiosk waar u iets kunt drinken. Om even tot rust te komen en weg te dromen. 📍 blz. 39, 48 en 63.

♥ **Geniet van een kop koffie op een terras aan het Praça do Comércio.** Het plein wordt omringd door sierlijke, saffraankleurige panden in neoklassieke stijl, en in het midden prijkt het ruitersstandbeeld van koning Jozef I. Het is een van de mooiste pleinen van Europa, met een schitterend uitzicht op de Taag. 📍 blz. 37.

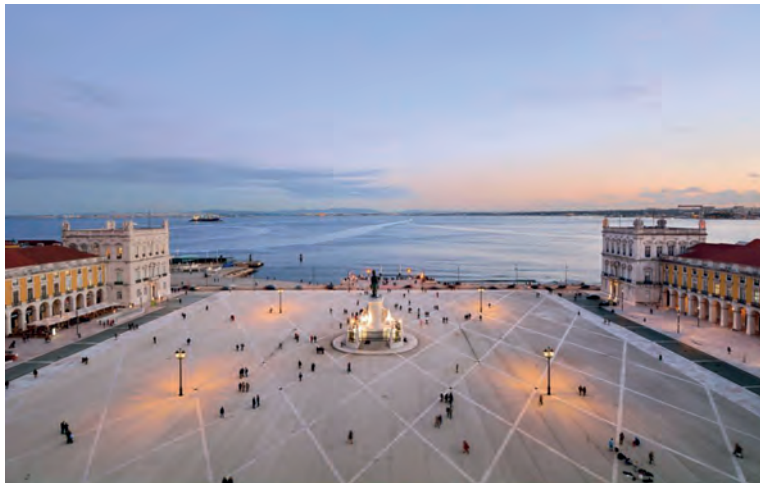
♥ **Ga iets drinken** in een van de bars in de Bairro Alto en de wijk Chiado, met hun gedurfde en vernieuwende interieurs. U luistert er naar uiteenlopende genres muziek terwijl u geniet van de beste Portugese wijnen of heerlijke cocktails. 📍 blz. 119.

♥ Het zou onvergeeflijk zijn als u in Lissabon niet zou **proeven van de pastéis de nata!** Waar? In een van de met azulejo's versierde zalen van de Antiga Confeitaria in Belém natuurlijk! 📍 blz. 123.

♥ **Bewonder de bijzonder weelderige inrichting van de Capela de São João Baptista** in de Igreja de São Roque, een barokparel die in Rome werd gebouwd met waardevolle materialen en naar Lissabon werd overgebracht. 📍 blz. 62.

De ingang van bar Pensão Amor in de wijk Chiado

Het Praça do Comércio biedt een schitterend uitzicht op de Taag.

♥ **Slenter rond in de rustige, chique wijk Lapa**, met de grote, mooie, pastelkleurige gebouwen. Eindig uw wandeling in de prachtige Jardim da Estrela. 📍 blz. 68.

♥ **Zoek het hogerop:** de Elevador de Santa Justa laat de drukte van Baixa in een mum van tijd achter zich en brengt u naar een schaduwrijk pleintje boven in de wijk Chiado. Een verticale reis naar het hart van de stad 📍 blz. 56.

♥ Laat de stad even achter u en **maak een uitstap naar het romantische Sintra**, met de weelderige paleizen en vegetatie, en de uitgestrekte parken vol verrassingen. 📍 blz. 103.

♥ **Ontdek de schitterende street art** terwijl u door de straten kuiert. Deze vergankelijke kunstvorm heeft vaak een wat provocerende boodschap en is in alle wijken te vinden. De fresco's langs de Elevador da Glória zijn het bekendst. 📍 blz. 66.

♥ **Las een winkelsessie langs trendy winkels in.** De buurt rond het Praça do Príncipe Real, waar veel hippe winkels en restaurants zijn gevestigd, bewijst dat de crisis de creativiteit van de Portugese ontwerpers niet aantast. Integendeel! 📍 blz. 64.

♥ **Maak op unieke wijze kennis met de gastronomie van Portugal en Lissabon** in de Mercado da Ribeira, door aan te schuiven aan een van de lange tafels, te midden van de menigte. 📍 blz. 75.

LISSABON IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Ontbijt in café Nicola aan het **Rossio**★ (blz. 32) en verken daarna de wijk **Baixa**★★ (blz. 32) met zijn dam-bordpatroon. Geniet op de **Praça do Comércio**★★★ (blz. 37) van een glaasje op een terras of in een van de cafés vanwaar u het plein kunt bewonderen.

► Lunchtijd

Lunch in een restaurant in de wijk Baixa.

► Middag

Spaar uw krachten en neem de **Elevador de Santa Justa**★★ naar de hogergelegen wijk **Chiado**★ (blz. 56).

Bezichtig een beetje verderop de **Igreja de São Roque**★ (blz. 62) en beloon uzelf daarna met een pauze aan de **Miradouro de São Pedro de Alcântara**★ (blz. 63) terwijl u geniet van het mooie uitzicht. Wandel naar het **Praça do Príncipe Real** en bewonder er de etalages (blz. 64). Daal langs een van de steegjes in de **Bairro Alto**★ (blz. 62) weer af naar het **Praça Luis de Camões**, kuier door de **Rua Garrett** en breng een bezoekje aan het **MNAC**★ (blz. 60), het museum voor hedendaagse kunst van Chiado. U bent dan vlak bij de uitkijkplaats **Alto de Santa Catarina**★★ (blz. 61), de ideale plek om te genieten van de zonsondergang.

De dokken van Alcântara liggen aan de voet van de Ponte 25 de Abril.

► Avond

Dineer in een van de restaurants in **Chiado** of de **Bairro Alto**, en sluit de avond af in een van de vele bars van deze wijk.

De tweede dag

► Ochtend

Klim naar het **Castelo de São Jorge**★★ (blz. 38) en houd onderweg halt in de **Sé Patriarcal**★★ (blz. 45). Dwaal vervolgens rond in de wirwar van steegjes in de wijk **Alfama**★★ (blz. 38) en bezoek het **Museu do Fado** (blz. 44).

► Lunchtijd

Geniet van de lunch in een van de volkse restaurantjes in de wijk Alfama.

► Middag

Neem na de lunch tram 28E naar de wijk **Graça**. Verken er de kerk en het klooster **São Vicente de Fora** (blz. 49) en het **Panteão Nacional**★ (blz. 50) voor u naar **Santa Apolónia**

afdaalt. Neem vervolgens bus 794 naar het boeiende **Museu Nacional do Azulejo**★★ (blz. 52).

► Avond

Dineer langs de dokken van **Santo Amaro of Alcântara** (blz. 74), in **LX Factory** (blz. 74) of aan de **Cais do Sodré** (blz. 75), bijvoorbeeld in de **Mercado da Ribeira**. Sluit de avond af met een fado in de Bairro Alto (blz. 132 en 156).

De derde dag

► Ochtend

Neem tram 15E naar het Praça da Figueira, in de richting van **Belém**★★. Bezichtig het **Mosteiro dos Jerónimos**★★★ (blz. 81) en de beroemde **Torre de Belém**★★★ (blz. 86).

► Lunchtijd

Lunch in een restaurant in Belém of geniet van een picknick aan de oever van de Taag of in het park tegenover het klooster. Ga voor een nagerecht naar de **Antiga Confeitaria** en geniet er van een heerlijke *pastel de nata* (blz. 123).

► Middag

Ontdek het **MAAT**★ (blz. 86). Neem een taxi naar een van de meest prestigieuze musea van de hoofdstad: het **Museu Nacional de Arte Antiga**★★★ (blz. 75) of het **Museu Calouste-Gulbenkian**★★★ (blz. 94).

► Avond

Raadpleeg de agenda van de **opvoeringen** (blz. 130) voor een concert in de Gulbenkian-stichting (blz. 23) of in het theater van São Carlos (blz. 132). Keer terug naar **Mouraria** voor het diner (blz. 111).

EEN DAGJE LANGER BLIJVEN

*Neem de taxi naar twee absolute aanraders buiten het centrum: bezoek 's ochtends het **Palácio dos Marqueses de Fronteira**★★★ (blz. 98), en trek 's middags naar het **Parque das Nações**★★ (blz. 76) met zijn fantastische aquarium, het **Oceanário de Lisboa**★★ (blz. 80). Of maak een uitstap met de trein naar een van de stranden in de omgeving van Lissabon (blz. 106) of het mysterieuze **Sintra**★★★ (vertrek vanuit het station van Rossio, blz. 103).*

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Verplicht identiteitsbewijs – Geldige identiteitskaart of geldig paspoort.

Visum – Inwoners van de Europese Unie hebben geen visum nodig.

Douane – Krachtens het akkoord van Schengen wordt geen enkele controle uitgevoerd bij het oversteken van de grenzen binnen de Europese Unie. Wanneer u het land binnenkomt via een land dat geen deel uitmaakt van de Europese Unie, moet u langs de douane passeren en de goederen aangeven die u mee hebt.

14 Geldzaken

De munteenheid is de **euro**.

Creditcards – Visa, Premier, Eurocard, Mastercard worden algemeen aanvaard in Lissabon en in de meeste hotels, restaurants, winkels en *multibancos* (pinautomaten). Opgelet: in heel wat kleine restaurants en pensions worden geen creditcards geaccepteerd.

🕒 *'Banken'*, blz. 17. In geval van verlies van uw bankpas of creditcard: zie het kader *'Noodnummers'*, blz. 18.

Gezondheid

Of u nu voor een weekend of voor een langere periode naar Portugal reist, zorg voor een Europese ziekteverzekeringskaart. U vraagt deze kaart gratis aan bij uw zorgverzekeraar. De kaart geldt in alle lidstaten van de Europese Unie en is persoonsgebonden (ieder lid van het gezin heeft dus een eigen kaart

nodig, ook de kinderen). Let wel, deze ziekteverzekeringskaart is niet geldig voor zorg die u krijgt in privé-instellingen. 🕒 *Bij problemen ter plaatse, zie 'Gezondheid', blz. 18, en het kader 'Noodnummers', blz. 18.*

Het beste seizoen

Het hele jaar door kent Lissabon een zacht, gematigd en zonnig klimaat. De gemiddelde jaartemperatuur bedraagt 17 °C.

Zomer – Juli en augustus zijn de warmste maanden (27 tot 28 °C), maar door de nabijheid van de oceaan waait bijna altijd een verkoelende zeebries over de stad.

Winter – Het is vochtig en fris, maar wel zonnig (13 tot 17 °C).

In welk seizoen reist u het best naar Lissabon? – De lente en de herfst zijn de ideale seizoenen om de Portugese hoofdstad te ontdekken. In de lente staan de parken en tuinen in bloei. De terrasjes van cafés en restaurants komen weer tot leven. April is aantrekkelijk voor de plechtigheden van de Semana Santa (Heilige Week). Ook juni is best aan te raden door de feestelijkheden rond Santo António (rond 13 juni). In het najaar heersen bijzonder aangename temperaturen (de gemiddelde temperatuur bedraagt 22 tot 26 °C).

Met de trein

Alle internationale treinen houden halt in het **Estação do Oriente**, een

Het bijzondere Estação do Oriente, het Ooststation, werd ontworpen door Santiago Calatrava.

futuristisch multimodaal station (bus, trein, metro) dat ter gelegenheid van Expo '98 werd gebouwd aan de rand van het Parque das Nações. Ook de treinen uit het noorden en het centrum van het land stoppen hier alvorens verder te rijden naar het eindstation, het **Estação Santa Apolónia**, dat zich dicht bij het stadscentrum bevindt.

Van Brussel/Amsterdam – www.thalys.com. Tjdrovend. Vanuit Brussel en Amsterdam neemt u de Thalys naar Parijs, dan de tgv naar Irun (Spanje) en dan moet u met de nachttrein naar Lissabon. Niet meteen aanbevelen.

📍 'Aankomst in Lissabon', blz. 5 en de website van de Portugese spoorwegen (Engels en Portugees): www.cp.pt

Met het vliegtuig

Internationale luchthaven Humberto Delgado – ☎ 218 413 700 - www.aeroportolisboa.pt. 📍 'Aankomst in Lissabon', blz. 5.

Tickets voor reizen in de zomer worden het best enkele maanden van tevoren gereserveerd, omdat veel Portugezen die in het buitenland verblijven dan naar Portugal terugkeren, vooral in augustus.

GEWONE LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

TAP Air Portugal – Enkele vluchten per dag vanuit Brussel en Amsterdam.

Inlichtingen en reserveringen:

☎ 0900 263 58 27 (Nederland) en ☎ 02 720 30 77 (België) - www.flytap.com

Brussels Airlines – Dagelijks een rechtstreekse vlucht vanuit Brussel.

Inlichtingen en reserveringen:

☎ 0900 51 600 (vanuit België) - www.brusselsairlines.com.

KLM – Dagelijks enkele rechtstreekse vluchten. Inlichtingen en reserveringen:

☎ 020 474 77 47 of www.klm.com.

PRIJSVECHTERS

Reserveren kan rechtstreeks op de site van de respectieve maatschappijen; hoe vroeger u boekt, hoe goedkoper: vanaf € 20 exclusief reserveringskosten; reken dus op ongeveer € 30 voor de goedkoopste tickets.

Easyjet – Vluchten vanuit Amsterdam. www.easyjet.com

Ryanair – Vluchten vanuit Brussel. www.ryanair.com

16 **Vueling** – Vluchten vanuit Brussel en Amsterdam. www.vueling.com

GOEDKOPE VLUCHTEN EN CHARTERS

Expedia – ☎ 020 200 84 59 (Nederland) en ☎ 02 200 63 71 (België) - www.expedia.be en www.expedia.nl

Nouvelles Frontières – www.tui.be/fr/nouvelles-frontieres

Opodo – ☎ 0900 776 07 76 (Nederland) - www.opodo.nl.

Vliegtickets – ☎ 020 369 90 41 (Nederland) en ☎ 02 588 14 65 (België) - www.vliegtickets.nl of www.vliegtickets.be

Vliegwinkel – ☎ 0900 7 767 767 - www.vliegwinkel.nl

Toeristische informatie

📍 Meer informatie en contactadressen vindt u op de zeer informatieve website van het Portugese Toeristenbureau: www.visitportugal.com. Hier kunt u brochures, kaartjes en podcasts downloaden of overnachtingen in onder andere Lissabon boeken. De website www.visitlisboa.com gaat uitsluitend over Lissabon.

TOERISTENBUREAUS IN LISSABON

Onderstaande telefoonnummers kunt u kiezen vanuit Lissabon.

Palácio Foz – Praça dos Restauradores - ☎ 213 463 314 - 9.00-20.00 u. Het Instituto de Turismo de Portugal (ITP) verstrekt informatie over Lissabon en heeft ook verscheidene kiosken verspreid over de stad.

Lisboa Welcome Center – Rua do Arsenal 21-23 - ☎ 210 312 810 - www.visitlisboa.com - 9.00-20.00 u. Toeristenbureau, kunstgalerie, auditorium, café en winkel met streekproducten. Internetaansluiting (niet gratis). Verspreid over de stad vindt u ook informatiepunten **Ask Me Lisboa**:

Kiosk op de luchthaven –

(📍 'Aankomst in Lissabon', blz. 5).

Kiosk Santa Apolónia – (📍 'Aankomst in Lissabon', blz. 5).

Kiosk van Belém – Voor het Mosteiro dos Jerónimos - ☎ 213 658 435 - ma.-za. 10.00-13.00 u en 14.00-18.00 u.

PRAKTISCHE INFO

Ambassades

Ambassade/Consulaat van België –
Rua Castilho nr. 75, 4^odto. - 1250-068
Lissabon - ☎ 213 170 510 - portugal.
diplomatie.belgium.be

Ambassade van Nederland –
Avenida Infante Santo 43-5 - 1399-
011 Lissabon - ☎ 213 914 900 - www.
nederlandwereldwijd.nl/landen/portugal

Banken

De meeste banken bevinden zich in
Baixa. Aan de vele pinautomaten in de
stad, *multibancos* genaamd, kan met de
meeste bankpassen of eventueel credit-
cards geld uit de muur worden gehaald.
📍 'Geldzaken', blz. 14 en 'Openings-
tijden', blz. 20.

Elektriciteit

220 volt/50 Hz. Portugal heeft meestal
dezelfde stopcontacten als Nederland en
België, met dubbele ronde stekkerope-
ningen. Sommige Duitse stopcontacten
van het type Schuko vereisen wel een
adapter.

Feestdagen

1 januari – Nieuwjaarsdag.
Februari – Vastenavond, datum varieert.
Maart-april – Goede Vrijdag, de datum
varieert.
25 april – Verjaardag van de
Anjerrevolutie, Bevrijdingsdag.
Mei-juni – Sacramentsdag, een donder-
dag, 60 dagen na Pasen

1 mei – Dag van de Arbeid.
10 juni – Nationale feestdag: sterfdag
van Camões en feest van de Portugese
gemeenschappen.
13 juni – Feest van de Heilige Antonius,
schutspatroon van Lissabon.
15 augustus – Maria-Hemelvaart.
5 oktober – Feest van de Republiek.
1 november – Allerheiligen.
1 december – Herstel van de
Onafhankelijkheid.
8 december – Onbevleete Ontvangenis.
25 december – Kerstmis.
📍 'Evenementenkalender', blz. 23.

Fietsen en steps

Overal vindt u **Gira**-fietsverhuurpunten
(www.gira-bicicletasdelisboa.pt). Mits
u een pasje koopt (€ 2/24 uur) zijn de
eerste 45 min. gratis.
Om een **step te huren**: download de
app op uw smartphone van een van de
verschillende verhuurmaatschappijen,
zoals **Lime** (www.li.me), waarvan het
aanbod het grootst is (€ 1 om het
voertuig te ontgrendelen, vervolgens
€ 0,15/min.).
In het stadsbeeld zult u ook nog andere
individuele vervoersmiddelen zien.
Gebruik ze om naar de meer afgelegen
wijken te gaan, zoals Belé of het Parque
das Nações.

Foaien

De bediening is in de prijs inbegrepen,
maar het is gebruikelijk om een fooi te
geven van circa 10% van het bedrag

BAIXA★★★ EN HET ROSSIO★

(De benedenstad)

De wijk Baixa vertoont een klassiek dambordpatroon en stond lange tijd model voor vele andere Europese steden. De wijk werd na de aardbeving van 1755 heropgebouwd volgens de principes van de verlichting en de plannen van markies De Pombal. Het is nog steeds het hart van Lissabon, een dambord van steegjes, waar het overdag vaak bijzonder druk is en waar u ook heerlijk kunt kuieren van de oevers van de Taag tot het Praça Dom Pedro IV, ook wel het Rossio genoemd.

► **Bereikbaarheid:** 🚶 Baixa-Chiado, Rossio of Restauradores. 🚊 Tram 12E, 15E, 28E.

Detaillkaart van de wijk blz. 34. Uitneembare vouwkaart EF6-7.

► **Aanraders:** bezoek de wijk overdag. 's Avonds, als de meeste mensen weg zijn, wordt de Baixa enkel nog bevolkt door automobilisten. Een uitzondering: de Rua das Portas de Santo Antão, die ook 's avonds heel druk blijft.

32

Praça dos Restauradores

Dit plein dankt zijn naam aan de mannen die in 1640 in opstand kwamen tegen de Spaanse overheersing en de onafhankelijkheid van Portugal uitriepen. De obelisk in het midden van het plein is opgericht ter herinnering aan deze gebeurtenis.

Aan de westkant van het plein staat het **Palácio Foz**, dat eind 18de eeuw werd gebouwd door de Italiaanse architect Francesco Savario. Achter de fraaie, zalmkleurige gevel is het Toeristenbureau van Lissabon en Portugal gevestigd (📍 blz. 16). Links ervan ligt de voormalige bioscoop **Eden Teatro** (T₁), dat in 1937 zijn deuren opende voor het publiek. De voorgevel met art-deco- en futuristische elementen is deels bewaard gebleven. Het pand herbergt een luxueus

appartementenhotel (📍 'De beste adressen/Overnachten', blz. 134).

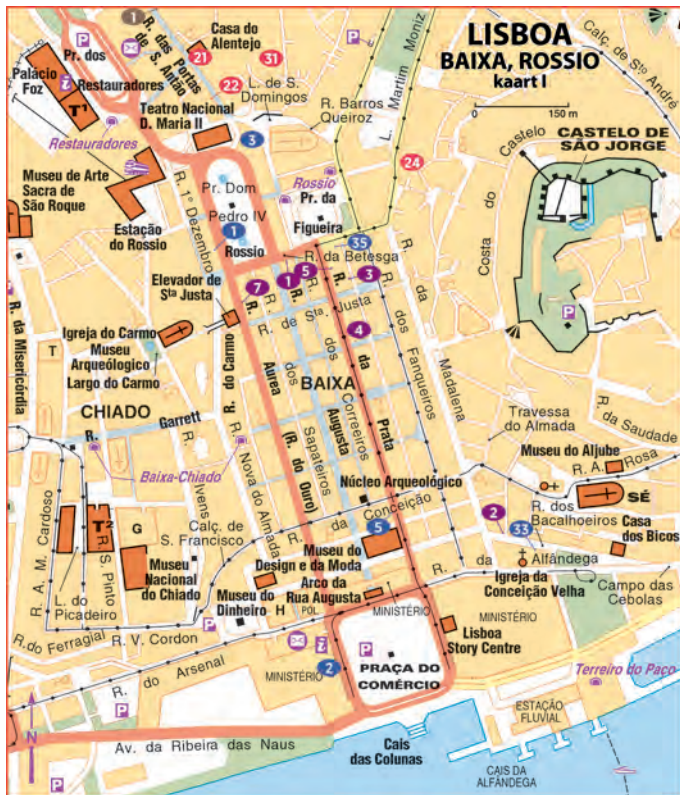
Rossio ★

Het **Praça Dom Pedro IV**, of het Rossio, het levendige hoofdplein van de wijk Baixa, dateert uit de 13de eeuw. Dit is de ontmoetingsplaats voor feesten en militaire defilés. Tijdens de inquisitie vonden er gruwelijke ketterverbrandingen plaats. Vóór de aardbeving van 1755 stonden hier diverse belangrijke gebouwen. De huidige vorm is het werk van markies De Pombal. Midden op het plein staan het bronzen standbeeld (1870) van koning Dom Pedro IV, eerste soeverein van Brazilië, en twee barokfontein.

Bewonder de neomanuelijnse **gevel**★ (19de eeuw) van het **Estação do Rossio**. Het plein is omgeven door pombalijnse

De monumentale Arco da Rua Augusta staat aan het Praça do Comércio (blz. 37). © StockPhotosArt/iStock

UIT ETEN

Casa do Alentejo.....	21
Cerqueira.....	31
Gambrinus.....	22
Tentações de Goa.....	24

IETS DRINKEN

A Ginjinha.....	3
Café Nicola.....	1

Confeitaria Nacional.....	35
Fragoleta.....	5
L'Éclair.....	33
Viniportugal.....	2

WINKELEN

A Outra Face da Lua.....	4
Chi Coração.....	5
Conserveira de Lisboa.....	2

Discoteca Amália.....	7
Garrafeira Nacional.....	3
Manuel Tavares.....	1

UITGAAN

Coliseu dos Recreios.....	1
Eden Teatro.....	T1
Teatro Nacional de São Carlos.....	T2

panden met op de begane grond cafés, zoals het beroemde **Café Nicola** met art-deco-gevel (📍 blz. 118) en winkeltjes met decoratieve elementen uit het begin van de vorige eeuw. Vlak bij Nicola ziet u de tabakswinkel met azulejo's van Rafael Bordalo Pinheiro.

Rua das Portas de Santo Antão

's Avonds is het bijzonder druk in deze voetgangersstraat met grote spektakelzalen (Coliseu dos Recreios op nr. 96), cafés, restaurants en winkels. Het **Casa do Alentejo** op nr. 58 is gevestigd in het voormalige paleis Alverca (eind 17de eeuw) en heeft een ongewone, weelderig versierde Moorse patio. Het huis promoot de Alentejo en herbergt een restaurant (📍 'De beste adressen/ Uit eten', blz. 110) en een vereniging voor personen die afkomstig zijn uit die streek, maar in Lissabon wonen.

Teatro Nacional Dona Maria II

Dit neoklassieke gebouw aan de noordkant van het plein werd rond 1840 gebouwd op de plaats van het vroegere Palácio da Inquisição. Boven de gevel met peristilium en fronton prijkt het beeld van Gil Vicente, een

beroemde Portugese toneelschrijver uit de 16de eeuw.

Praça da Figueira

Dit vierkante plein met een ruitersandbeeld van Johan I (1971) is omzoomd met klassieke gebouwen. Het staat op de plaats waar ooit het prachtige hospitaal Todos los Santos stond, dat tijdens de heerschappij van Manuel I werd gebouwd en in 1755 werd afgebroken. De laatste dagen van iedere maand kunt u onder een tent met een dertigtal kraampjes genieten van het beste wat de Portugese gastronomie te bieden heeft.

Een wijk met dambordpatroon

De deels verkeersvrije winkelstraten tussen het Rossio en de Taag vormen een mooi uitgelijnd dambord. De brede, sierlijke voetgangersstraat **Rua Augusta** verbindt het Rossio met het Praça do Comércio, vlak naast de rivier. Aan weerskanten herinneren de **Rua Áurea** (Goudstraat; nu de straat van bankiers, juweliers en edelsmeden) en de **Rua da Prata** (Zilverstraat) eraan dat hier in de 15de en 16de eeuw het centrum van de handel in edele metalen gevestigd was. De andere evenwijdige straten zijn genoemd naar gilden, zoals

CANDIDE EN DE POMBALIJNSE STIJL

'Voici venir le dernier jour du monde', riep Candide van Voltaire op 1 november 1755 in de ruïnes van de door de aardbeving en de daaropvolgende vloedgolf verwoeste stad. De wederopbouw volgde echter vrij snel volgens het dambordpatroon van markies De Pombal, de toenmalige eerste minister. Ook nu nog wordt de benedenstad het pombalijnse centrum genoemd.

de Rua dos Douradores (goudsmeden), dos Correeiros (zadelmakers) en dos Sapateiros (schoenlappers).

Museu do Design e da Moda (MUDE)

(Design- en Modemuseum)

Rua Augusta 24 - ☎ 218 171 892 - www.mude.pt - di.-zo. 10.00-18.00 u - tijdelijk gesl. voor restauratiewerkzaamheden (heropening voorzien in de loop van 2020).

De voormalige Banco Nacional Ultramarino wordt in een nieuw jasje gestoken. Terwijl het minimalistische interieur behouden blijft, zal het gebouw onderdak bieden aan een winkel gewijd aan design en verschillende tentoonstellingsruimten, onder meer in de buitengewone **kluisenzaal**★ op de kelder verdieping. De collectie voorwerpen verzameld door **Francisco Capelo** schetst een uitgebreid beeld van het design en de mode uit de periode tussen het begin van de 20ste eeuw en nu en zal doorlopend getoond worden op de derde etage. Verder worden er workshops georganiseerd, kunnen er kunstenaars verblijven en zijn er een auditorium en een *rooftop*-restaurant met een adembenemend uitzicht op de stad.

Núcleo Arqueológico

Rua dos Correeiros 9 - ☎ 211 131 004 - rondleiding in het Frans of Engels (1 uur) 10.00-12.00 u, 14.00-17.00 u, behalve op zon- en feestd. - gratis - reserveer een dag op voorhand ter plaatse of telefonisch. Laat u niet afschrikken door de merkwuurlijke locatie van de Romeinse

© Gustavo Frazao/Shutterstock.com

Baixa, een wijk met een strak dambordpatroon

overblijfselen in de kelder van de Banco Millenium BPC! Dit aangename museum vertelt de geschiedenis van de Baixa vanaf de bezetting in de 7de eeuw v.Chr. Door de glazen tegels worden de verschillende lagen zichtbaar, van de pomballijnse gebouwen tot de grondwaterspiegel. De plaats herbergde achtereenvolgens een aardewerkfabriek (5de-3de eeuw v.Chr.), een dodenakker (2de eeuw v.Chr.) en een groot haven- en visserijcomplex (1ste-5de eeuw).

Arco da Rua Augusta ★

Rua Augusta - 10.00-20.00 u, laatste toegang 1 uur voor sluitingstijd - € 3; € 8 combinatiekaartje met Lisboa Story Centre (☎ blz. 37).

Deze **triumfboog**, ingehuldigd in 1873, vormt het monumentale begin

van de Rua Augusta aan het Praça do Comércio. Via een lift bereikt u de uurwerkzaal, waar u het mechanisme kunt bewonderen. Een trap voert u naar het terras boven, waar u geniet van een **uitzicht** van 360° op de hoofdstad. Een absolute aanrader!

Museu do Dinheiro

(Museum van het Geld)

Antiga Igreja de São Julião - Largo de S. Julião - ☎ 213 213 240 - www.museudodinheiro.pt - wo.-za. 10.00-18.00 u - gratis.

Het Museum van het Geld is ondergebracht in een kerk die ontwijd werd en vertelt over de evolutie van het geld in de hele wereld vanaf de periode van de ruilhandel, de verschillende dragers (granen, metaal, papier...) en het belang van geld voor de mens. In de kelder verdieping werd een deel van de muur van D. Dinis blootgelegd, die de stad in de 13de eeuw beschermde.

Praça do Comércio ★★

(of Terreiro do Paço)

Hier stond langs de oevers van de 'strogele zee' het koninklijk paleis dat in 1755 door de aardbeving en vloedgolf werd verwoest. Lissabonners noemen dit fraaie plein nog steeds *Terreiro do Paço*, terras van het paleis. Het plein meet 192 m bij 177 m en wordt aan drie kanten omgeven door klassieke, saffraangele gebouwen met zuilenrijen. Het geheel vormt een schitterend voorbeeld van de strenge, fraaie

pombalijnse stijl. Centraal op het plein staat het **ruiterstandbeeld** van koning Jozef I. Het plein heeft een belangrijke rol gespeeld in de Portugese geschiedenis. Hier werden immers op 1 februari 1908 koning Karel I en kroonprins Lodewijk Filips vermoord.

In **Café Martinho da Arcada** (*hoek van de Rua da Prata en het Praça do Comércio*), waar Fernando Pessoa een vaste klant was, is nog het tafeltje te zien waaraan hij een van zijn beroemdste werken, *Mensagem*, schreef. Aan het plein bevinden zich tegenwoordig ministeries, restaurants en cafés, een *pousada*, het Toeristenbureau en het **Lisboa Story Centre** (www.lisboa-storycentre.pt - 10.00-20.00 u, laatste toegang 1 uur voor sluitingstijd - € 7; € 8 combinatiekaartje met de *Arco da Rua Augusta*). Dit centrum is wat duur en richt zich vooral tot de schoolgaande jeugd. Het toont u de geschiedenis van de stad aan de hand van geluidsopnames, multimediapresentaties en een film over het drama van 1755.

Cais das Colunas ★

(Zuilenkaai)

Aan de zuidkant grenst het plein aan de rivier. Aan de kaai dalen marmeren trappen langzaam af naar de Taag, tussen de door het tij verweerde zuilen. Sinds de oevers een nieuwe bestemming kregen is er een aangename promenade aangelegd die naar het westen voert, naar de Cais do Sodré met zijn drukke kades.

UIT ETEN

Uit eerbetoen aan hun land bieden de meeste restaurants (*restaurantes*) Portugese gerechten aan. In Lissabon wordt vaak aan de **toog** gegeten, zowel in de *tasquinhas* (volksrestaurants) als in sommige stijlvollere restaurants. In de **cafés** en **banketbakkerijen** (bieden meestal zitplaatsen aan en doen tevens dienst als tearoom) kunt u al voor een paar euro uw honger stillen (beignets van kabeljauw, bladerdeeggebak enz.).

Lissabon telt ook diverse buitenlandse restaurants, een erfstuk van het koloniale verleden: Braziliaans, Kaapverdisch, Goaans, Chinees (Macau) enz. Een brede waaier van exotische smaken! 's Avonds en tijdens het weekend kunt u beter vooraf reserveren.

 'Iets drinken' (sommige cafés bieden een snelle formule aan), blz. 118; 'Bestemming Lissabon/Maaltijden', blz. 18; 'Meer weten over Lissabon/Gastronomie', blz. 160.

 Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (vb. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze vouwkaart. Sommige adressen staan ook aangeduid op de detailkaarten van de verschillende wijken.

Baixa en Rossio

Detailkaart blz. 34

MINDER DAN € 20

31 Cerqueira – E5 - Calçada de Santana 49 - Martim Moniz - 218 860 402 - 12.00-15.00 u en 18.30-21.30 u behalve zo. Een gezellig adres, ver van de toeristische drukte. Kies gerust voor een van de dagschotels. Heel ruime porties.

24 Tentações de Goa – F6 - Rua São Pedro Martyr 23 - Rossio - 218 875 824 - - 12.00-16.00 u en 19.00-24.00 u behalve zo., ma.middag en feestd. Klein, intiem en kleurrijk restaurant met specialiteiten uit India en Goa. Uitgebreide keuze aan *carril* (curry van krab, garnalen enz.). Vriendelijk en voornaam onthaal.

TUSSEN € 20 EN € 25

21 Casa do Alentejo – E5 - Rua Portas de Santo Antão 58 - Restauradores - 213 405 140 - www.casadoalentejo.com.pt - 12.00-15.00 u en 19.00-22.00 u. In een oud paleis versierd met azulejo's kunt u proeven van specialiteiten uit de Alentejo en dagschotels. Copieuze gerechten. Op zondagmiddag (15.00-19.00 u van midden sept. tot midden juni): bal met orkest!

MEER DAN € 40

22 Gambrinus – E6 - Rua Portas de Santo Antão 23-25 - Restauradores - 213 421 466 - www.gambrinuslisboa.com - 12.30-1.30 u. Een van de beste visrestaurants van de stad, dat

zijn deuren opende in 1936, heeft een donker interieur met zwaar houtwerk en bruin leder. Hier vindt u nog een rokerszaal.

Alfama

Detailkaart blz. 40-41

MINDER DAN € 20

82 **Cantinho do Aziz – F6** - Rua de S. Lourenço 3-5 - 28E - ☎ 218 876 472 - cantinhodoaziz.com - 📧 - 12.30-15.00 u en 19.30-22.30 u.

Langs de kant van Mouraria van de heuvel van Alfama zorgt de ploeg van Aziz voor originele Mozambikaanse gerechten op basis van schaap, gamba's, krab en kokosrijst. Op het terras langs de helling wordt u ondergedompeld in de volkse sfeer van de wijk. Enige minpunten: de wat amateuristische bediening en tafels die te dicht bij elkaar staan. Ondanks alles is deze zaak heel succesvol, zodat reserveren tijdens het weekend onontbeerlijk is!

TUSSEN € 20 EN € 30

34 **Le Petit Café – F6** - Largo de São Martinho 6-7 - 28E - ☎ 218 881 304 - 12.00-16.00 u en 19.30-23.00 u, behalve ma.avond. Neem plaats op het mooie terrasje dat snel vol zit, of in de aantrekkelijke eetzaal. Internationale keuken die vooral gericht is op de toeristen. Langs het traject van tram 28.

TUSSEN € 30 EN € 40

35 **Santo António de Alfama – F6** - Beco de São Miguel 7 - 12, 28 - ☎ 218 881 328 - siteantonio.com - 12.30-2.00 u - reserv. aanbev. Trendy adresje waar zoetzure accenten, tapas

en salades worden gecombineerd. Er is ook een gezellig terras.

30 **Chapitô – F6** - Rua Costa do Castelo 7 - 12E, 28E - ☎ 218 855 550 - www.chapito.org - ma.-vr. 12.00-24.00 u, za. en zo. 19.30-24.00 u (bar dag. 19.00-2.00 u). Circusschool en vereniging tegen sociale uitsluiting. Uniek adres met uitzicht op de Taag, omvat een tapasbar op de binnenplaats en op de bovenverdieping een restaurant. Ontspannen sfeer.

Mouraria, Graça en Santa Apolónia

Detailkaart blz. 53

MINDER DAN € 20

37 **Deli Delux – G6** - Avenida Infante Dom Henrique, Armazém B, Loja 8 - Santa Apolónia - ☎ 218 862 070 - www.delidelux.pt - ma.-vr. 12.00-22.00 u; za., zon- en feestd. 10.00-22.00 u (in de zomer tot 24.00 u). In deze delicatessenzaak kunt u doorlopend terecht voor smakelijke snacks. Uitstekende brunch in het weekend.

TUSSEN € 20 EN € 30

38 **Santa Clara dos Cogumelos – G5** - Campo de Santa Clara - Santa Apolónia - ☎ 218 870 661 - www.santaclaradoscogumelos.com - di.-vr. 19.30-23.00 u, za. 13.00-15.00 u en 19.00-23.00 u - gesl. 1-15 juni. Een aanrader op dinsdag en zaterdag, wanneer op het plein een vlooiemarkt gehouden wordt (Feira da Ladra). Schitterend uitzicht terwijl u geniet van lekkere dagschotels.

TUSSEN € 30 EN € 40

55 **Bica do Sapato – G6** - Avenida Infante Dom Henrique - Cais da

DE TAAG, 'DE STROGELE ZEE'

Een stukje geschiedenis

Men noemt de Taag (Tejo) 'de strogele zee' wegens de gouden weerschijn van de ondergaande zon op het water. De rivier drukt haar stempel op de stad en vanaf de heuvels heeft men een adembenemend uitzicht op het schitterende water. De stad is altijd al nauw verbonden geweest met de Taag. Het is op de kades van Belém dat in de 15de en 16de eeuw het lot van de hoofdstad werd bezegeld. Deze uitgestrekte, groene wijk, waar het aangenaam slenteren is, was ooit de thuishaven van de karvelen die onbekende zeeën doorkruisten met aan boord de **grote zeevaarders**. En het zijn zij die Portugal gedurende meer dan een eeuw tot een van de meest welvarende naties van de wereld maakten. Heel wat monumenten en musea in Belém houden de herinnering aan dit prestigieuze verleden levendig (📍 blz. 81).

Een dynamische haven

Ook nu nog bepaalt de rivier voor een groot deel het economische leven van de stad. De rivier biedt plezierboten en grote schepen een veilige en rustige aanlegplaats. De haven van Lissabon is een van de grootste van Europa (10 miljoen ton, 500.000 passagiers per

jaar). Het economische leven strekt zich uit over de beide oevers van de rivier tot in Alcochete (in het noordoosten van de stad, langs de andere oever), een van de grootste natuureservaten van Europa, waar tal van trekvogels neerstrijken. Het 11 km brede estuarium van de Taag is het grootste van Europa.

De nieuwe Taag

Rond de Taag, het historische en economische hart van de stad, speelt zich de heropleving van Lissabon af. De kades vormen het centrum van de Lissabonse 'movida'. Tal van heden-daagse gebouwen liggen verspreid langs de oevers: het Centro Cultural de Belém (📍 blz. 84), het MAAT (2016, 📍 blz. 86), het Museu do Oriente (📍 blz. 74) in Alcântara, de dokken van Santo Amaro en Alcântara (📍 blz. 74), het Parque das Nações (📍 blz. 76) dat ter gelegenheid van Expo '98 werd aangelegd op de oude haventerreinen, de nieuwe projecten die langs de oevers verschijnen (📍 LX Factory, blz. 74), de heropleving van de Cais do Sodré, de aanleg van de wandelpromenade Ribeira das Naus naar het Praça do Comércio (📍 blz. 37), dat ook volledig werd gerenoveerd...

De Ponte Vasco da Gama is de langste brug van Europa. © A. Gonçalves/age fotostock

Vertaling Valérie Maes
Omslagontwerp Keppie & Keppie
Omslagfoto Helen Ross/iStock
Foto's achterplat Van links naar rechts: J. Arnold Images/hemis.fr -
Tuul et Bruno Morandi/hemis.fr -
Fernando Guerra (Courtesy EDP Foundation)
Ontwerp binnenwerk Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel Le Guide Vert Week&GO Lisbonne 2020
Oorspronkelijke uitgever Michelin, Parijs
Directie Philippe Orain
Uitgevers Florence Dyan (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie Célia Bénisty, Philippe Bourget, Jean-Moise Braitberg,
Séverine Cachat, Tiphaine Cariou, Élisabeth Cautru,
Françoise Dupont, Michel Fonovich, Alexandra Forterre,
Serge Guillot, Guylaine Idoux, Emmanuelle Lepetit,
Valérie Minet, Denis Montagnon, Jérôme Saglio

Cartografie

Theodor Ceperga
Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2018 TomTom.
All rights reserved. This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2020

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuid-Oost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2020/45/82 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-5732-3